

TULLI
TULL · CUSTOMS

tulli.fi

AEO:n lupaohje
Valtuutettu talouden toimija

Valtuutetun talouden toimijan ohje

Valtuutettu talouden toimija (=AEO) on toimija, joka on oikeutettu joko tiettyihin yksinkertaistuksiin tullilainsäädännön mukaisesti ja/tai jolla on oikeus vaarattomuuteen ja turvallisuuteen liittyviin helpotuksiin. AEO:n tavoitteena on ohjata toimijaa jatkuvaan turvallisuuden ja tullitoiminnan parantamiseen. AEO on tarkoitettu kaikenkokoisille yrityksille ja eri toimitusketjurooleille. AEO:ssa on kaksi valtuutustyyppiä AEOC ja AEOS. Toimijalla voi olla myös molemmat valtuutukset samaan aikaan voimassa, jolloin valtuutuksia hallinnoidaan yhden numeron kautta.

AEOC = Authorised economic operator for customs simplifications, on valtuutuksen ns. lupapuoli. Se on tarkoitettu yrityksille, jotka käyttävät useita tullimenettelyitä ja tarvitsevat niihin kuuluvia lupia.

AEOS = Authorised economic operator for safety and security, on valtuutuksen turvapuoli. Sen tavoitteena on turvata toimitusketju ja siihen liittyvä tavara ja tieto. Kun toimija on saanut AEOS-valtuutuksen, se saa tarkastusetuja toisessa sopimusmaassa, esim. USA:ssa.

Tämä ohje korvaa aiemmin AEO-päätöksessä julkaistut AEO:n lupaehdot.

AEOC-valtuutuksen edut

AEOC-toimijoille on varattu etuoikeus tiettyihin lupiin, kuten oma-aloitteinen määrääminen ja kirjanpitoon tehtävä merkintä ilman esittämisilmoitusta (entinen kotitullaus). Suurin yksittäinen etu on kuitenkin se, että toimijat voivat saada 70 % vakuusalennuksen yleisvakuuden tullivelalle. Etu on saatavilla myös yleisvakuuden tullivastuupuolella (erityismenettelyt), jolloin valtuutettu saa vapautuksen vastuu- vakuuden antamisesta, mikäli täyttää riittävien varojen vaatimuksen.

AEOC-hakemusten ja muiden Tullin myöntämien lupien arvioinnissa Tulli välttää päällekkäistä arvioimista, jos menettelyluvan myöntämisen kriteerit tulevat AEO-artikloista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että AEO-kriteeriä, tai siihen liittyviä yksittäisiä arviointiperusteita, ei arvioida uudelleen, jos se on toisessa luvassa jo arvioitu. Esimerkkinä tästä voisi olla passituslupien kaupallisten ja kuljetustietojen hallintajärjestelmän edellytykset ja erityismenettelyluvista kirjanpidon kriteeri. Toisin sanoen AEOC täyttää kyseisen kriteerin erityismenettelyissä, jos tämä on AEO-hakemuksen tai seurannan yhteydessä arvioitu.

Sama pätee myös toisin päin. Jos passituksen valtuutettu lähettäjä hakee AEOC-valtuutusta, niiltä osin kuin kaupallisten ja kuljetustietojen hallintajärjestelmä on arvioitu passituspuolella, ei asiaa arvioida AEOC-prosessissa enää uudelleen.

Tarkastusedut

AEO-toimijoihin kohdennetaan vähemmän fyysisiä ja asiakirjatarkastuksia kuin muihin toimijoihin. Tarkastus tässä kohtaa tarkoittaa tuonnin, viennin ja passituksen tulli-ilmoituksiin liittyviä tarkastuksia. On kuitenkin hyvä huomioida että tämä tarkastusetu liittyy lähinnä harkinnanvaraisiin tarkastuksiin.

Lakisäateisistä tarkastuksista ei voida AEO:n perusteella luopua. Sen sijaan, jos tulli päättää suorittaa AEO-toimijaan kohdistuvan harkinnanvaraisen tai lakisäateisen tarkastuksen, on tämä tarkastus priorisoitava suhteessa muihin tarkastuksiin.

Kiinan kanssa solmitun vastavuoroisen tunnustamisen (MRA-sopimuksen) nojalla EU:n AEO-toimijat saavat tarkastusetuja myös Kiinan tuonnissa.

AEO-Valtuutuksen edut

Vastavuoroisen tunnustamisen yleisperiaate on, että AEO-asema tunnustetaan vastavuoroisesti kaikissa niissä maissa, joissa on käytössä AEO- tai muu vastaava ohjelma. Edun saaminen edellyttää kuitenkin sopimusta EU:n ja kolmannen maan välillä. Kun sopimus on voimassa, saa EU:hun sijoittunut AEO-toimija kolmansissa maissa samat etuudet kuin niihin sijoittautuneet AEO-aseman saaneet toimijat.

AEO-toimijat saavat lisäetuja yleisilmoitusten ja väliaikaista varastointia koskevan ilmoituksen kohdalla – myös näitä tarkastuksia Tullin tulee tehdä vähemmän. Jos kaikki lainsäädännössä mainitut edellytykset täyttyvät, Tullin tulee ilmoittaa mahdollisesta tarkastuksesta AEO-toimijalle, jos tämä on ilmoituksen tekijä tai liikenteenharjoittaja. Tulli tekee kyseisen ilmoituksen ennen tavaroiden esittämistä, mutta jos tavarat on jo ehditty esittää, ei ilmoitusvelvoitetta ole.

Myös viennissä ja jälleenviennissä toimija saa lisäetua. Lähtöä edeltävällä ilmoituksella toimijan ei tarvitse ilmoittaa:

- kuljetuksen maksutapaa (rahdin maksutapa)
- kauttakuljetusmaita (reittimaat)
- vaarallisten aineiden koodeja
- lähetyksen ainutkertaista viitettä (unique consignment reference eli ucr).

Valtuutuksen myöntäminen edellyttää:

- hakijan sijoittautumista unionin tullialueelle
- hakijalla ei ole vakavia tai toistuvia tullilainsäädännön tai verotussäätöjen rikkomisia eikä merkintöjä hakijan taloudelliseen toimintaan liittyvistä vakavista rikoksista;
- hakijan osoitus toimintansa ja tavaravirtojen valvonnan korkeasta tasosta kaupallisten ja tarvittaessa kuljetustietojen hallintajärjestelmän avulla, mikä mahdollistaa asianmukaiset tullitarkastukset;
- hakijan vakavaraisuus, joka katsotaan toteen näytetyksi, kun hakijan taloudellinen asema on hyvä ja riittää täyttämään tämän sitoumukset asianomaisen liiketoiminnan lajin ominaisuudet asiaankuuluvasti huomioon ottaen;
- AEO-Valtuutuksen kohdalla: hakijalla on käytännön pätevyys tai ammattipätevyys;
- AEO-Valtuutuksen kohdalla: hakijalla on vaarattomuutta ja turvallisuutta koskeva asianmukainen vaatimustaso

Valtuutetun talouden toimijan on ilmoitettava Tullille kaikista valtuutuksen myöntämisen jälkeen esille tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa valtuutuksen voimassaoloon tai sisältöön. AEO-Valtuutus, tulee voimaan viidentenä päivänä päätöksen tekemisen jälkeen.

Sovellettavat säännökset: Unionin tullikoodeksi (Euroopan Parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013) artiklat 38–39

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/2447 artiklat 24–35

Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2446 artiklat 23-30

Lisätietoja: aeo@tulli.fi